

SANDUKO

En forening der arbejder
for børns skolegang og
uddannelse i den
tredie verden

Nyhedsbrev September 2023

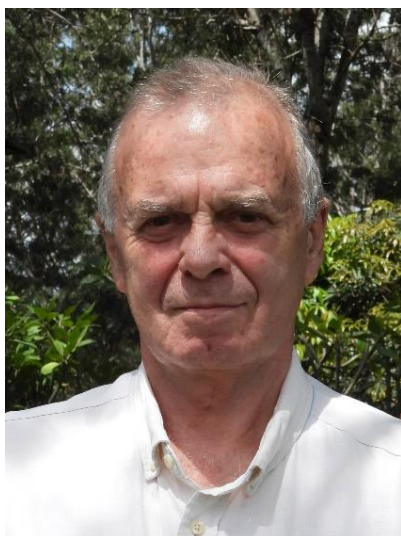
Kære alle Sanduko sponsorer, medlemmer og alle interesserede

**Velkommen til dette næste nyhedsbrev med mange historier:
Historien om Sanduko, den glade historie, den triste historie, historien om
udvikling og håb. God læselyst !**

HISTORIEN OM SANDUKO - Hvem er vi i Sanduko 2023

Sanduko - Forening for Internationalt Waldorfpædagogisk Hjelpearbejde - stiftet i 1990 er i dag fortsat i fuld aktivitet og udvikling. Men hvem er vi? Mange nye sponsorer, medlemmer og interesserede kommer hele tiden til, vores netværk er øget betydeligt gennem årene, og vores ønske er fortsat at nå ud til yderligere flere mennesker. Måske tiden er inde for en ny præsentation af os - en præsentation som starter i dette nyhedsbrev og vil fortsætte i de kommende numre. For et overblik består Sanduko Bestyrelsen af Troels Ussing, Clara Ussing, Ole Hermansen, Tom Horn og Sofie Novak Hansen; Poul Østergaard er en vigtig person uden for Bestyrelsen, som den, der fører vores regnskaber. Her følger de 2 første små præsentationer af: Den først tilkomne og initiativtager til Sanduko ,Troels - og af den sidst tilkomne, Sofie.

TROELS USSING - Initiativtager og grundlægger af Sanduko

Jeg er Troels Ussing - uddannet i erhvervslivet og siden grundlægger af Steiner Skolen i Vejle, hvor jeg arbejdede i 20 år dels som klasselærer, dels i ledelsen.

Senere havde jeg opgaven som formand og generalsekretær for Dansk Antroposofisk Selskab i næsten 20 år. Virker desuden som kursus- og foredragsholder specielt med fokus på antroposofisk spirituel forskning.

I slutningen af firserne tog jeg på vegne af den Danske Steiner Skole Sammenslutning kontakt til den store tyske steinerpædagogiske hjælpeorganisation- "Freunde der Erziehungskunst" for at arbejde med på det internationale støtteamarbejde for Waldorf/Steiner Skoler.

Omkring 1990 stiftede vi derefter "Sanduko" - en danske forening til støtte for udviklingen af steinerpædagogik specielt i udviklingslandene. Sandukos hjelpearbejde har igennem alle de mange år været tæt tilknyttet afrikanske skole - og

børnehaveinitiativer - specielt i Sydafrika og i Østafrika - med et stærkt fokus på Mbagathiskolen, Rudolf Steiner Skolen i Nairobi i Kenya.

Jeg har fulgt denne særlige skole siden dens start i 1989; - en særlig skole, fordi den har som mission at gøre steinerpædagogikken tilgængelige for de allermost underprivilegerede og fattige børn. Samtidig med dette har skolen været en central faktor og inspiration i udviklingen af

Waldorf/Steiner pædagogik og biodynamisk landbrug i Afrika. Mit arbejde på de afrikanske skoler er i disse år på mange forskellige fronter: støtte til ledelsesopgaver og udviklingsarbejde, fordybende pædagogiske kurser, ledelseskurser og studiearbejde ud fra antroposofien.

Sofie Novak Hansen – Fundraising i Danmark for Sanduko

Jeg er Sofie Novak Hansen - til dagligt ansat i BESTSELLERs Logistikafdeling med ansvar for Flow of Goods afdelingen, der behandler alt udgående og indgående vareflow for alle BESTSELLERs brands. At arbejde i en sådan stor virksomhed giver mig et omfattende kendskab til det globale forretningsliv og en indsigt i verdensforhold i mange lande fx. vores sourcing lande, som Bangladesh og Myanmar, hvor BESTSELLER med sin tilstedeværelse prøver at bidrage positivt til samfundet. Jeg indtrådte i bestyrelsen for Sanduko i foråret 2022; hvor mit hovedfokus for arbejdet p.t. er fundraising i Danmark. Tilbage i 2011 brugte jeg blandt andet to måneder af mit sabbatår imellem gymnasie og videregående uddannelse på skolen Mbagathi. Det var utrolig spændende, og udfordrende, som ungt menneske at være på skolen. Øjenåbende at opleve den livsglæde og nysgerrighed, som jeg blev mødt med af børnene, fantastisk at opleve de stærke kræfter, som driver skolen, og skræmmende at opleve en verden så langt fra den, som vi har herhjemme. Det sætter sig i en på en særlig måde, idet vi i vores del af verden nyder, og bør nyde, det liv og samfund, som Danmark giver os. Dog mener jeg også, at vi har en stor forpligtigelse til at bidrage til at støtte samfund og mennesker, som lever under komplet anderledes levevilkår. Især efter at være blevet mor, er det også blevet særligt tydeligt for mig, hvor vigtigt det er at give børn varme og trykke rammer - det kan synes som en selvfølge, men faktum er, at der er så mange børn, som ikke har disse rammer, og det kan jeg ikke passivt være vidne til. Vi kan alle gøre lidt, for hver handling hjælper, hvilket vi oplever så tydeligt med jeres sponsorater. Jeg vil gerne bidrage til at videreudvikle det stærke fundament som Sanduko har, så der også i fremtiden kan sikres loyale og nyttilkomne sponsorer, samt gøre det nemmere at nå ud til flere personer for at sprede budskab og kendskab til Sanduko. Dertil håber jeg med sit professionelle virke i det private erhvervsliv at kunne bidrage til, at få Sanduko tilføjet til flere virksomheders ESG (Environment, Social, Governance) tiltag. ESG er en målestok for, hvor ansvarlig en virksomhed er. Jeg glæder mig til at forsætte arbejdet i Sanduko's bestyrelse.

SANDUKO FREMSTØD Gennem Orienteringsaftener

Vi fortsætter i september vores Sanduko 2023- Projekt med offentlige orienteringsaftener herhjemme i Danmark omkring vores hjælpearbejde i Afrika.

Som bekendt havde vi 2 aftener i januar i København og Odense, nu inviterer vi til 2 aftener i Vejle og Århus i september:

Onsdag d. 13. september kl. 19.30 på Steiner Skolen i Vejle, Sukkertoppen 4, 7100 Vejle

Torsdag d. 14. september kl. 19.30 på Rudolf Steiner Skolen i Aarhus, "Artelier", Strandvejen 102, 8000 Aarhus

Vi vil være meget taknemmelige, hvis I vil hjælpe os med at udbrede kendskabet til disse aftener. Se annonce på sidste side af Nyhedsbrevet. Annoncen også særskilt sendt ud til jer primo august.

Den GLADE historie

En glad skolestart på Mbagathiskolen i Nairobi i Kenya :

Ja, ingen tvivl .... Det var en stor dag da, lille Precious på 6 år blev optaget i 1. klasse på Mbagathiskolen. Mon ikke den lille fotoserie viser lidt af de mange følelser, der på få øjeblikke kan løbe igennem et barn: forventning, glæde, generthed... og hengivenhed og tillid overfor den voksne. Også selv om man er et barn af den allerstørste fattigdom. En del af modtagelsesceremonien for 1.klasse er, som det måske kan ses, at alle de små 1.klasse-børn en for en bliver løftet forsigtigt op på en taburet og bliver præsenteret med navn for deres kammerater. Men heller ingen tvivl om, at det var en stor dag for klasselæreren David Muema, der modtog sin nye 1.klasse. Den dag tog han springet fra få uger for inden at have afleveret sin 9.klasse, og nu stod med den kæmpe omstillingsproces pædagogisk af skulle arbejde med de små elever. Her ses de alle på foto nedenfor.

Efter et par måneders arbejde med 1.klasse fortæller David følgende: At arbejde med de helt unge og meget uskyldige og fantasifulde skolebørn har været ret fantastisk for mig. Vores fællesskab er nu allerede blevet etableret som et "hjem" med trygge og gode faste rammer og rutiner. Igennem alle oplevelserne og læringen ude som inde arbejder vi på at skabe noget

der kan blive til erindring, - til stof, der kan bearbejdes og igen blive til læring. Dagene og årene frem for mig og klassen ser lovende ud.

Den helt AKTUELLE historie

Lige nu i skrivende stund - slut august - er Mbagathiskolen her i Nairobi meget anderledes end ellers. Alle skole – og kostskolebørnene har 3 ugers "vinter"-ferie! Men skolen er alligevel i fuld aktivitet og levende! Nu blot indtaget af 64 kommende og nuværende lærere fra steinerskoler – og børnehaver fra Kenya, Tanzania, Uganda, Zanzibar, Zimbabwe og Etiopien. Alle deltager i det næste modul for den Steinerpædagogiske Læreruddannelse, - moduler som finder sted på skolen 3 gange om året. Det giver meget håb for steinerskole-bevægelsen her i Østafrika og Afrika i det hele taget af se disse meget engagerede og for det meste ret unge lærere, deltage i fordybende pædagogiske samtaler, i maling, havebrug, bevægelseaktiviteter.....ikke mindst er det rørende at se den entusiasme og stolthed, der lægges for dagen, når de tager opgaven med at lære at spille på fløjte op for første gang i deres liv. Mange af deltagerne kommer selv fra tunge og udfordrede livssituationer og er i gang med at ændre deres livsbane. Gøre sig beredt til at udvikle steinerpædagogikken for Afrikas børn. Her foto fra en tegne-session.

Den TRISTE Historie - En udfordret og turbulent verden- ikke mindst for de fattigste

På fotoet ved siden af er nogle af børnehavebørnene fra Mbagathiskolen på deres ugentlige "nature-walk", men nu - som vi har beskrevet det i tidligere Nyhedsbreve - i det visne og tørre landskab, hærget af den ekstremt lange tørkeperiode og med udmagret kvæg vandrende omkring søgende efter græs. Livet her i Kenya er hårdt ikke mindst for de fattigste; en udsat social kæmpe stor gruppe med millioner af kenyanere, - En gruppe, som børnene på Mbagathiskolen repræsenterer. Finansielt sammenbrud nationalt i Kenya, høj inflation omkring 9,3 %, skattestigninger for alle, voldsomme

prisstigninger ikke mindst på mad og elektricitet, kombineret med fødevarer mangel grundet tørken, men også ikke mindst grundet manglende fødevarer import under Ukraine-krigen. Skolebørnene på Mbagathiskolen lever under de utrygge forhold i de kæmpemæssige slumkvarterer i Nairobi. Mange af dem er traumatiserede af alt for tidlig konfrontation med livets barske sider, de lider af fejlnæring og svækkelse. Mbagathiskolen er den helt afgørende faktor i

deres liv. Der får de en skolegang i trygge rammer, sund skolemad og får det løft, der skal til for at bryde deres ellers så fastsatte livsbaner i nød og fattigdom.

Utroligt at tænke på, at Mbagathiskolen, siden dens start i 1989, år efter år har ændret livet for så mange underprivilegerede børn og unge. En opgave som har været enorm ikke mindst pædagogisk og finansielt; men som også har givet skolen en indre kraft, som har været med til at overkomme de mange store udfordringer.

En historie om UDVIKLING

Sammen med Mbagathiskolen har Sanduko taget en større opgave på sig: I en periode over de kommende 4-5 år at udvikle og omforme Mbagathiskolens indtil nu bærende økonomiske strategi. Skolen har som privatskole ikke modtaget statsstøtte igennem alle årene og meget få - p.t. 13% af familierne - kan betale skolepenge. Det betyder, at hele driften bæres af fundraising-donationer, samt af sponsorer, der fra Europa og USA betaler for de enkelte børns skolegang. En kæmpeopgave at få til år for år.

Vi ønsker, at gøre skolen mindre afhængig af årlige fundraising-donationer;

midler, som det har vist sig vanskeligere og vanskeligere at få i den totalt ændrede turbulente økonomisituation i verden med inflation i mange lande, kæmpe humanitære nødsituationer, de alarmerende konsekvenser af klimaproblemer og krig i Europa. Der er brug for afgørende midler enormt mange steder.

Vores plan er derfor, at basere skolens økonomi langsigtet helt og fuldt på de mere bæredygtige og længere varende skolepenge-sponsorater for børnene. Det betyder en lang proces foran os, drejende Mbagathiskolens økonomi mod et mere konstant og på sigt mere stabilt økonomisk fundament.

Historien om HÅB - at finde sponsorer til skolegang for fattige børn.

Derfor er vi også her igen ! nye sponsorer er Mbagathiskolens afgørende livline, og som altid har denne livline Sanduko's fulde opmærksomhed.

Der er brug for hjælp til at finde sponsorer på grund af følgende realiteter, som beskrevet ovenfor:

- Skolens elevantal er vokset nu til 400 - det betyder mange børn, der behøver sponsorater til at dække deres skolegang
- Den nuværende udfordrede finansielle situation i verden, i Kenya og på skolen har som konsekvens, at skolen behøver at øge indtægt fra sponsorater for at dække 2023 budgettet og videre frem.
- Mbagathiskolens fundraising situation /aktiviteter har i år været meget omfattende, men vanskelig grundet den finansielle situation i Europa.

Derfor beder vi jer igen om at finde 1 sponsor, ...2 sponsorer, eller flere,.....de nye sponsorer vil gøre en kæmpeforskel . Og sponsoraterne vil blive modtaget med stor taknemmelighed af børnene og Mbagathiskolen som helhed.

Sanduko arbejder med 2 typer Sponsorater:

A. For et beløb på 220 kr månedligt (eller 2640 kr indbetalt årligt) kan du blive skolepenge sponsor for et barn, betalende for barnets skolegang, incl. skolemad

B. For et beløb på 440 kr månedligt (eller 5280 kr indbetalt årligt) betaler du ikke blot for skolegang og mad, som ovenstående, men også for barnets ophold i boardingafdelingen.

Du kan ved begge sponsorat-typer følge barnets udvikling gennem foto, opdateringer m.m. – du kan også vælge at betale for et ikke navngivet barn. Er du interesseret, kontakt meget gerne :
Clara Ussing: sanduko@mail.tele.dk - på tlf. 21356736 - eller på – Ibækvej 202, 7100 Vejle

Bemærk: Sponsoraterne kan gøres fradragsberettiget gennem Sanduko's samarbejde med Merkurfonden, som faciliterer fradrags-processen. For mere info kontakt, som ovenstående.

Medlemskab i Sanduko

Medlemskab i Sanduko sker ved indbetaling af 200 kr. årligt på Sandukos konto i Merkur: 8401 – 1502717. Disse beløb er afgørende for vores administration og arbejdsmuligheder i Sanduko, idet alle andre donationer og sponsoreringer går 100% direkte til formålene. Som medlem modtager man løbende Nyhedsbreve.

Nyhedsbrevet skrevet af Clara Ussing

Se her følgende foto fra dagen, hvor de nyhøstede majs fra egen skolehave blev spist med stor glæde.

Se også omtalte annonce på efterfølgende side.

SANDUKO

En forening der arbejder
for børns skolegang og
uddannelse i den
tredie verden

Sanduko

inviterer til informationsaften

Sanduko

Hjælp til udsatte børn i en usikker verden!

Sanduko, forening for børns uddannelse og skolegang i den tredje verden, afholder informationsaften for medlemmer og andre interesserede.

Sanduko støtter Steinerskolebevægelsen især i Østafrika, og det arbejde vil vi gerne fortælle om. En væsentlig aktivitet er indsamling og administration af sponsorbidrag til Mbagathiskolen i Nairobi.

Vi vil gerne med dette arrangement fortælle noget om arbejdet, dels fordi alle vores sponsorer fortjener at høre noget om, hvad de bidrag, som er blevet ydet over rigtig mange år, er gået til, og dernæst vil vi gerne udbrede kendskabet til arbejdet og skaffe flere sponsorer, da behovet er uendeligt stort.

Vi arbejder for den fattigste del af befolkningen i en af de fattigste dele af verden. Det er opløftende at se, hvor meget selv små beløb kan betyde for de børn, som går på skolerne i Østafrika.

Vi glæder os til at byde velkommen til en aften med indlæg, videoer fra Mbagathiskolen samt samtale og spørgsmål. Der er gratis adgang og alle er velkomne.

Onsdag 13. sept. kl. 19.30
Steiner Skolen i Vejle
Sukkertoppen 4
7100 Vejle

Torsdag d. 14. sept. kl. 19.30
Rudolf Steiner Skolen i Aarhus
Strandvejen 102
8000 Aarhus C

www.sanduko.dk

sanduko@mail.tele.dk

phone: 0045 2135 6736

www.sanduko.dk

sanduko@mail.tele.dk

phone: 0045 2135 6736